

Fra: Øyvind Valen <valen@h-vekst.no>

Sendt: 24.04.2023 07:51:54

Til: post@bokn.kommune.no, post@etne.kommune.no, postmottak@haugesund.kommune.no, Sentralarkivet <postmottak@karmoy.kommune.no>, post@sauda.kommune.no, postmottak@suldal.kommune.no, postmottak@sveio.kommune.no, post@tysver.kommune.no, Utsira kommune <post@utsira.kommune.no>, postmottak@vindafjord.kommune.no

Kopi: Vignleik Dueland <vignleik@visithaugesund.no>

Emne: Oppdatert reiselivsstrategi vedteke i regionrådet for Haugalandet

Regionrådet for Haugalandet består av ordførarar og kommunedirektørar i 10 kommunar. I møte 21. april 2023 fylgjande vedtak:

Vedtak:

Regionrådet for Haugalandet vedtar å sende oppdatert Reiselivsstrategi for Haugalandet 2019-2025 til eierkommunene i Haugaland Vekst for orientering/videre behandling.

Saksutgreiinga ligg under, og sjølve reiselivsstrategien følger som vedlegg.

Med venleg helsing,

Øyvind Valen

Rådgivevar

Tlf 950 51 159

HAUGALAND VEKST – ØVREGATEN 126 - N-5527 HAUGESUND
WWW.HAUGALAND-VEKST.NO - E-POST: POST@H-VEKST.NO - ORG.NR. 987 637 013

SAKSBEHANDLER: Inger K. Haavik

VEDLEGG: Forslag til oppdatert reiselivsstrategi for Haugalandet 2019-2025

0.1.1. Forslag til vedtak

Regionrådet for Haugalandet vedtar å sende oppdatert Reiselivsstrategi for Haugalandet 2019-2025 til eierkommunene i Haugaland Vekst for orientering/videre behandling.

0.1.2. Bakgrunn

Regional reiselivsstrategi for Haugalandet 2019-2025 er kommunenes strategidokument. Strategien setter søkelys på kommunenes roller og ansvar og hvilke grep som kan og må iverksettes for få en markant økning i reiselivstrafikk og verdiskapning.

Strategien ble vedtatt av alle eierkommunene i Haugaland Vekst i 2019, men uten en tydelig tiltaksplan og oppfølging av denne. Som følge av dette har også ansvars- og rollefordelingen vært uklar. Uten dette

på plass er faren stor for at det oppstår usikkerhet rundt oppfølging og at planen lett blir en plan som havner i «skuffen».

I og med at strategien gjelder fram til 2025, er det ikke lagt opp til en rullering, men kun en oppdatering og rydding av innholdet. Av den grunn er det lagt vekt på at dokumentet skal være gjenkjennbart med tanke på den som ble vedtatt i 2019.

Behovet for oppdatering har oppstått av tre grunner:

1. Strategien har hatt stort fokus på temaet viking, med blant annet mål om å utvikle posisjonen «Homeland of the Viking Kings» til «The Viking Capital of the World». Evalueringen tilsier at målet om «Homeland of the Viking Kings» ikke er tilstrekkelig etablert i regionen og at det er en vei å gå før det er på plass og at et eventuelt videre skritt til «The Viking Capital of the World» tas på et senere tidspunkt.
2. 6 av kommunene har ikke oppnådd Merket for bærekraftig reisemål, et mål som er satt i Veikart for Haugalandet's tiltaksplan for 2023.
 - a. For å kunne søke om Merket for Bærekraftig reiseliv må det foreligge en oppdatert reiselivsstrategi. Ref. standard for [bærekraftig reisemål](#):
«Det skal foreligge en offentlig tilgjengelig reisemålsstrategi som er flerårig, har et bredt bærekraftfokus, er utviklet i en involverende prosess, og som er basert på et mål om økt bærekraft og god besøksstyring. Strategien skal være fulgt av en handlingsplan som rulleres årlig.»
3. Tilpassing til [Veikart for Haugalandet 2021-2025 og innlemming i veikartets årlige rullering av tiltaksplanen](#).

På bakgrunn av møter med nærings- og reiselivsansvarlige i regionen, er noe tatt bort, f.eks. målet om å bli «The Viking Capital of the World» og annet er lagt til. Homeland of the Viking Kings er forsterket ved at Homeland of the Viking Spirit er tatt inn. Begrunnelsen er at mye vær kan bli et gode sammen med spennende natur. Det vil også bidra til at det er naturlig og lettere for hele regionen å koble seg på og være komfortabel med bruk av vikingbegrepet.

Andre endringer som er gjort i tillegg til generell oppdatering av teksten:

- Side 5, figur 2, beskrivelse av roller og ansvar er forsøkt gjort tydeligere. I forslaget er det lagt opp til at DHH tar et større ansvar for reiselivsutviklingen, dvs utover markedsføring. Det er også forslag om at DHH tar et prosjektlederansvar for rullering av strategien i tett samarbeid med Reisemål Ryfylke (for å dekke alle 10 kommunene) og Haugaland Vekst/kommunene.
- Side 9, veikartets målsetting om «*bærekraftig vekst i verdiskaping og antall arbeidsplasser minst tilsvarende landsgjennomsnittet*» er bakt inn i hovedmålet.
- Side 10, infrastruktur er lagt til som satsingsområde.
- Side 12, cruise er lagt til under attraksjonsutvikling.

- Side 16, infrastruktur er et nytt avsnitt.

Figur 2 Reiselivets plass i veikartet

0.1.3. Prosessen

De som har vært involvert i arbeidet er nærings- og reiselivsansvarlige i kommunene, Destinasjon Haugesund & Haugalandet og Suldal Vekst/Reisemål Ryfylke. For å forenkle arbeidet ble det etablert en mindre arbeidsgruppe som har jobbet mellom møtene med nærings- og reiselivsansvarlige.

Det ble sendt ut en spørreundersøkelse i november 2022 for å evaluere strategien så langt. 20. mars 2023 ble forslag til oppdatert reiselivsstrategi lagt fram i møte med representanter fra kommunene, næringen, Destinasjon Haugesund & Haugalandet og Reisemål Ryfylke der det også ble utarbeidet en SWOT analyse. Det er gjennomført to møter med nærings-/reiselivsansvarlige der Learnlab ble brukt som arbeidsverktøy. Fredag 31. mars ble forslaget lagt fram for rådmanns-/kommunedirektørgruppen.

0.1.4. Framtidig organisering av rullering og oppfølging av strategien

I arbeidet har arbeidsfordelingen mellom kommunene, Haugaland Vekst og DHH blitt diskutert. Kompetansen innen reiseliv ligger i destinasjonsselskapet og Reisemål Ryfylke. Haugaland Vekst har ikke fagkompetanse innen reiseliv per i dag. Konklusjonen har vært at det trenger heller ikke Haugaland Vekst ha, så lenge den finnes i destinasjonsselskapene. Ifølge [NOU 2023:10](#), «*Leve og oppleve, reisemål for en bærekraftig framtid*», som er ute til høring i disse dager, har destinasjonsselskapene oppgaver som primært er knyttet til vertskap, produktutvikling og markedsføring, og mange selskaper har tatt på seg nye oppgaver knyttet til kompetanse og bærekraft.

Opgavene som er tillagt DHH er i tillegg til markedsføring, å sikre målrettet reiselivsutvikling i samarbeid med sine medlemsbedrifter og/eller andre sentrale samarbeidsparter. Reisemål Ryfylke vil være en viktig samarbeidspartner for å dekke alle eierkommunene i Haugaland Vekst. Det samme gjelder å lede arbeidet med utarbeidelse og rullering av reiselivsstrategien. Dette må også skje i tett samarbeid med Reisemål Ryfylke og kommunene/Haugaland Vekst. I tillegg vil det være nyttig å koble på Sunnhordland, da Etne og Sveio kommuner også har en fot innenfor Visit Sunnhordland.

Det overordnede strategiarbeidet involverer både private reiselivsaktører, frivillige organisasjoner og kommunene. I tillegg skal også alt koordineres med Innovasjon Norge, Fjord Norge og Innovasjon Norge. Reiselivsutvikling er omfattende og skjer på lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt nivå. Regionens reiselivskompetanse sitter i de nevnte selskapene og de bør være de beste til å lede en framtidig strategiprosess. DHH bør fungere som prosjektleder, mens Regionrådet for Haugalandet/kommunene er prosjekteier.

Samtidig, om vi skal lykkes som reiselivsregion, har kommunene en så stor del av tilrettelegging av natur, infrastruktur (stier, veier, p-plasser, havner, flyplass, kulturminner, etc), kommunale tjenester (turistinformasjon, museer, etc), at det er svært krevende å se hele sammenhengen. Dette betyr at kommunene må ha en aktiv rolle i utarbeidelse/rullering av reiselivsstrategien. Haugaland Vekst kan

bidra med koordinering mot kommunene og holde "tråden" med tanke på hva som bør legges fram for regionrådet, fellessaker til kommunene, mm og ikke minst koblingen mot veikartet. I tillegg vil Haugaland Vekst ha ansvaret for den årlige rulleringen av veikartets tiltaksplan der reiseliv og opplevelse er ett av fire mulighetsområder.

Aktiviteter og roller i reiselivsnæringen - eksempel

0.1.5. Kommentar og konklusjon

Reiselivs- og opplevelsesnæringene er samlet sett blant de største arbeidsplassene i regionen med 3 526 ansatte i 2021. Det er også en næring med god spredning i kommunene i hele regionen og en næring som tross korona epidemien har hatt størst vekst i antall ansatte den siste 10-års perioden^[1] med 116%. I samme periode har verdiskapingen økt med 65%.

Det er viktig at kommunene ser sin tydelige rolle i å tilrettelegge for næringen, enten det er å drive etablererveiledning, holde museer åpne, gatene rene eller det er å tilrettelegge for bobilturister og andre som ønsker å besøke regionen vår.

Denne gangen er strategien oppdatert, neste gang vil det være en større rullering. Anbefalingen er at den blir kortere og mer spisset. I mellomtiden blir tiltakene som blir lagt i veikartets tiltaksplan ved rulleringene i desember hvert år sentrale.

Det er viktig å merke seg at DHH gis en større rolle med tanke på å utnytte deres fagkompetanse og at når strategien skal rulleres må også Reiseliv Ryfylke og Visit Sunnhordland involveres i og med at strategien også dekker to ryfylke- og to sunnhordlandskommuner.

Vedlegg: Sjølve reiselivsstrategien er lagt ved som egne vedlegg i mailen

^[1] 2012-2021, Telemarksforsknings regionalanalyse 7.1

Vedlegg 6